

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA
DISCRIMINĂRII**
Autoritate de stat autonomă

HOTĂRÂREA Nr. 302
Din 10.04. 2008

Dosar nr: 593/2007

Petiția nr: 11179 din data de 2.10.2007

Petenți: I. P. și C. M. I.

Obiect: **Discriminarea produsă de OUG nr. 148/2005 privind susținerea familiei în vederea creșterii copilului.**

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul sau reședința petentului

I.1.1. I. P. cu domiciliul în București,

C. M. I. cu domiciliul în București,

I.2. Numele, domiciliul sau reședința reclamatului

I.2.1. Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse, București, str. Lev Tolstoi, nr.22-24, sector 1

I.2.2. Ministerul Economiei și Finanțelor, București, str. Apolodor, nr.17, sector 5

I.3. Procedura de citare

Prin adresele nr.13331/24.10.2007 și nr.13246/24.10.2007 Colegiul Director al CNCD a citat-o pe d-na C. M. I. și d-na I. P. la adresa de domiciliu pentru ziua de 22.11.2007 în vederea audierii. Prin adresele nr. 13229/24.10.2007 și nr.13330/24.10.2007, Colegiul Director al CNCD a citat Ministerul Economiei și Finanțelor și Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și

Familiei pentru ziua de 22.11.2007 în vederea audierii. Părțile nu s-au prezentat. Procedura citării a fost legal îndeplinită.

II. Obiectul sesizării și susținerile părților

Petentele solicită să se constate existența unei discriminări și obligarea instituțiilor competente la reglementarea situației privind cuantumul indemnizației pentru creșterea copilului prevăzută de OUG148/2005 privind susținerea familiei în vederea creșterii copilului.

Astfel, se arată următoarele:

Petentele susțin că au renunțat în totalitate sau în parte la concediul de creștere a copilului în vârstă de până la doi ani, datorită dispozițiilor legale în vigoare care prevăd limitarea indemnizației pentru creșterea copilului în vârstă de până la doi ani. Acestea consideră că indemnizația de creștere a copilului este mai mult decât o formă de asistență socială, fiind un venit de înlocuire (SINGURUL), cu o perioadă destul de lungă de timp a veniturilor realizate în activitate, din care trebuie să își asigure existența nu numai copilul așa cum este susținut de Ministerul Muncii, cât mama și ceilalți membri din familie. Petentele consideră discriminatorie susținerea potrivit căreia toți copiii au aceleași nevoi și trebuie să beneficieze de aceeași indemnizație este total nejustificată și discriminatorie. Beneficiul dreptului la indemnizație se acordă condiționat de realizarea unor venituri profesionale în ultimele 12 luni înainte de nașterea copilului. Aceste venituri profesionale și implicit contribuțiile plătite sunt diferite de la mamă la mamă. Motivarea potrivit căreia indemnizația de creștere a copilului trebuie să fie aceeași pentru toți copii, precizează petentele, pare la prima vedere justificată, în condițiile în care aceasta s-ar adăuga pentru toți copii, în aceeași măsură, unor venituri realizate de mamă, însă acest lucru nu se întâmplă.

Petentele susțin că din indemnizația de creștere a copilului (600 Ron) se asigură mijloacele de existență ale mamei, și în plus, ale copilului nou-născut, rezultând un venit mediu pentru fiecare de 300 Ron, adică sub salariul minim pe economie. Astfel, mamele care realizează venituri peste salariul mediu pe economie sunt dezavantajate și discriminate. Mamele sunt puse dintr-o dată, în situația de a-și asigura mijloacele de existență dintr-un venit care poate fi de 3-4 ori mai mic decât cel realizat în timpul activității și pe de altă parte , trebuie să facă față, din același venit, unor cheltuieli suplimentare legate de nașterea și creșterea copilului în primii ani de viață.

Petentele consideră că măsura de protecție a statului pentru mamele care nasc și care au un venit lunar peste salariul mediu pe economie este contrar scopului urmărit și este menită să conducă în mod direct la descurajarea mamelor să rămână în concediu cât mai mult cu copiii. Motivarea potrivit căreia aceste mame își pot permite să angajeze persoane care să stea cu copii este aberantă și discriminatorie, precizează petentele, întrucât interesul mamei, al societății și al statului este să încurajeze să stea cât mai mult cu copiii, indiferent de veniturile pe care le au. Este adevărat că această stimulare a statului pentru ca mamele să rămână cât mai mult depinde și de politica statului în materie sau de resursele

economice, însă nu acordă, niciun drept mamei cu venituri mai mari de 600 Ron, vreo posibilitate reală de a rămâne cu copilul, fără a li se produce vreun prejudiciu.

Petentele precizează că a sprijini mamele cu venituri mici în perioada concediului de creștere a copilului, cu o indemnizație de 600 Ron, poate constitui o formă de protecție socială, dar a obliga mamele cu venituri superioare și cărora statul le oprește lunar sume de bani proporțional cu veniturile, sume care se îndreaptă către bugetul statului, să trăiască 2 ani, împreună cu copii, la nivelul salariului minim pe economie, este nu doar discriminare, ci li o încălcare flagrantă a dreptului la măsuri de dezvoltare economică și de protecție socială de natură să asigure cetățenilor un nivel de trai decent și la protecția specială a copiilor și a tinerilor, prevăzute în Constituție.

Prin adresele nr. 16352/22.11.2007 și nr. 16907/27.11.2008, Ministerul Economiei și Finanțelor precizează că O.U.G.148/2005 privind susținerea familiei în vederea creșterii copilului a fost adoptată ca o necesitate a externalizării din bugetul asigurărilor sociale de stat a prestațiilor care nu au natură contributivă, precum și o îmbunătățire a echilibrului social-economic al familiei avându-se în vedere necesitatea stimulării creșterii natalității și diminuării fenomenului de abandon al copiilor. Anexat adresei mai sus menționate este punctul de vedere al Guvernului României în care se menționează completarea articolului 1 din O.U.G.148/2005 privind susținerea familiei în vederea creșterii copilului cu un nou alineat, cu alin. 3 indice 1 cu următorul cuprins:

„Persoanele care în ultimul an anterior datei nașterii copilului, au realizat timp de 12 luni venituri profesionale supuse impozitului pe venit potrivit prevederilor Legii nr. 571/2003 privind codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, mai mari decât salariul minim pe economie, beneficiază de o indemnizație lunară în valoare de 80% din media salariilor brute obținute în această perioadă, dar nu mai puțin de 800 lei (RON)”

Prin adresa nr. 17472/29.11.2007 Ministerul Muncii, Familiei și Egaliții de Șanse prin care se arată următoarele:

Începând cu 1 ianuarie 2006 a intrat în vigoare O.U.G.nr.148/2005 cu modificările și completările ulterioare, aprobată prin Legea nr. 7/2007 act normativ care înlocuiește prevederile referitoare la acordarea indemnizației pentru creșterea copilului cuprinse în Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor, procurorilor, republicată precum și în alte acte normative care reglementau înainte de 1 ianuarie 2006 acordarea indemnizației pentru creșterea și îngrijirea copilului până la 2 ani și respectiv 3 ani în cazul copilului cu handicap.

Indemnizația pentru creșterea copilului a devenit o prestație de asistență socială cu caracter universal bazată de principiul solidarității sociale menite să asigure tuturor familiilor indiferent de câștigurile pe care acestea le realizează, condiții egale de creștere a copiilor.

Din anul 2004, prevederile legale s-au modificat și cuantumul acestei indemnizații a fost stabilit la 85% din salariul mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat și aprobat prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat.

Indemnizația pentru creșterea copilului, așa cum este aceasta reglementată în prezent este egală pentru toți beneficiarii și nu privește veniturile realizate de

aceștia. Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse menționează că în perioada următoare va analiza toate alocațiile familiale și în raport de evoluția demografică și în concordanță cu potențialul bugetar vor fi reanalizate prestațiile actuale din punct de vedere al eligibilității și cuantumurilor și vor fi incluse alte prestații adecvate situațiilor înregistrate.

III. Motivele de fapt și de drept

] **În fapt**, Colegiul director a analizat existența unui tratament diferențiat privind acordarea aceleiași indemnizații pentru creșterea copilului la persoane care realizează venituri diferite.

În drept

Având în vedere aspectele de mai sus precum și petiția dată, Colegiul Director trebuie să se pronunțe asupra situației petentelor față de situația altor persoane, beneficiare ale indemnizației pentru creșterea copilului în vârstă de pînă la 2 ani.

Sistemul actual de acordare a indemnizației pentru creșterea copilului nu este unul echitabil întrucât se bazează doar pe principiul solidarității, neluându-se în seamă venitul și contribuția diferită a salariaților la bugetul de stat, și, implicit, la sistemul asigurărilor sociale.

Potrivit art. 2 alin. 1 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, prevede că „prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

Potrivit art. 4 coroborat cu art. 16 din Constituția României, cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări, iar „România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială.”

Astfel, o situație discriminatorie poate apărea atunci când persoane, sau grupuri de persoane, aflate în situații diferite, sunt tratate asemnător, fără ca tratamentul să fie justificat obiectiv de un scop legitim. Considerăm justificată intenția statului de a proteja persoanele cu venituri mici beneficiare ale concediului pentru creșterea copilului pînă la 2 ani, respectiv 3 ani, prin acordarea unei indemnizații de 600 lei.

Cu toate acestea, aplicarea acestui quantum indiferent de categoria socio-profesională din care aceste persoane provin și implicit fără o diferențiere privind cuantumul contribuțiilor acestor persoane la bugetul asigurărilor sociale, se

constituie într-o situație discriminatorie, deoarece metodele de atingere ale acestui scop nu sunt adecvate.

Potrivit sistemului actual prevăzut de O.U.G. nr. 148/2005 privind susținerea familiei în vederea creșterii copilului, părinții care beneficiază de concediul de creștere a copilului până la 2 ani, respectiv 3 ani, sunt supuși aceluiași tratament cu privire la beneficiul indemnizației de creștere a copilului, în cuantum de 600 lei, indiferent de contribuția acestora la bugetul asigurărilor sociale în perioada în care aceștia și-au desfășurat activitatea la locul de muncă.

Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării apreciază că principiul egalității de șanse ar fi evidențiat dacă s-ar adopta un sistem care să exprime atât principiul solidarității (prin acordarea unui cuantum minim al indemnizației de creștere a copilului pentru persoanele cu venituri mici), cât și veniturile și contribuțiile persoanelor la bugetul de stat și la sistemul asigurărilor sociale (prin acordarea indemnizației de creștere a copilului într-un cuantum proporțional cu contribuția fiecărei persoane la bugetul asigurărilor sociale).

Având în vedere:

- prevederile art. 7 din Declarația Universală a Drepturilor Omului potrivit căruia: „Toți oamenii sunt egali în fața legii și au dreptul fără deosebire la o protecție egală a legii. Toți oamenii au dreptul la o protecție egală împotriva oricărei discriminări care ar încălca prezenta Declarație și împotriva oricărei provocări la o astfel de discriminare.”

- prevederile art. 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, ratificată de România prin Legea nr. 30/1994 potrivit căruia: „Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta Convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată în special pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.”

În interpretarea art. 14 referitor la interzicerea discriminării, din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, Curtea Europeană a Drepturilor Omului folosește expresia de persoane aflate în situații analoage. În hotărârea dată în cazul THLIMMENOS vs. GRECIA din 6 aprilie 2000, Curtea a concluzionat că „dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Convenție, este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit persoane aflate în situații analoage, fără a oferi justificări obiective și rezonabile, dar și atunci când statele omit să trateze diferit, tot fără justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite, necomparabile.

Colegiul Director reține că, astfel cum a statuat Curtea Europeană a Drepturilor Omului, legat de articolul 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului privind interzicerea discriminării, diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci când autoritățile statale induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-si găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă (vezi CEDH, 18 februarie 1991, Fredin c/Suede, parag.60.

23 iunie 1993, Hoffman c/Autriche, parag.31, 28 septembrie 1995, Spadea et Scalabrino c/Italia, 22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat, prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoge sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate. (22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

Astfel cum statuează și Curtea Constituțională a României, „principiile nediscriminării sunt cele cuprinse în articolul 4 alin.2 din Constituție, însă acestea pot fi extinse potrivit prevederilor art.20 din Constituție, care permit corelarea dispozițiilor constituționale cu tratatele și pactele internaționale la care România este parte. Aceste principii sunt extinse prin art.7 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, art.26 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, ratificat de România prin Decretul nr.212/1974, publicat în Buletinul Oficial, Partea I, nr.146 din 20 noiembrie 1974 și prin art.2 alin.2 din Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale ratificat de România prin același decret și publicat în Buletinul Oficial cu același număr și din aceeași dată.” (Decizia nr.54/2000, M.Of. nr.310/2000, DH 2000, p.511) .

- prevederile art. 1 din Protocolul nr. 12 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, adoptat la Roma la 4 noiembrie 2000, ratificat de România prin Legea nr. 103/25 aprilie 2006 potrivit căruia: „1. Dreptul de a te bucura de oricare din drepturile prevăzute de lege trebuie asigurat fără nici o discriminare bazată pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenența la o minoritate națională, avuție, naștere sau oricare altă situație. 2. Nimeni nu poate face obiectul unei discriminări bazate pe oricare din motivele menționate în paragraful 1 din partea nici unei autorități publice.”

- prevederile art. 20, alin. 1 din Constituția României: „Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și celelalte tratate la care România este parte”.

- prevederile art.6 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, discriminarea unei persoane pentru motivul că aparține unei anumite rase, naționalități, etniei, religii, categorii sociale sau unei categorii defavorizate, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a acesteia, într-un raport de muncă și protecție socială, cu excepția cazurilor prevăzute de lege, manifestată în următoarele domenii:

c) acordarea altor drepturi sociale decât cele reprezentând salariul;

În România, stat de drept, democratic și social, demnitatea omului, drepturile și libertățile omului reprezintă valori supreme și sunt garantate de lege. Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării sunt garantate, în special în exercitarea drepturilor economice, sociale și culturale (dreptul la muncă).

Pentru ca o faptă să fie calificată drept faptă de discriminare, aceasta, trebuie să îndeplinească, cumulativ, mai multe condiții :

1. Existența unui tratament diferențiat, manifestat prin deosebire, excludere, restricție sau preferință (existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile).

2. Existența unui criteriu de discriminare, potrivit art. 2, alin. 1 din O.G. nr. 137/2000, republicată.

3. Tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop să nu fie adecvate și necesare;

4. Tratamentul diferențiat să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate a unui drept recunoscut de lege;

Colegiul director constată că:

Prin aplicarea prevederilor OUG nr. 148/2005, categoria socio-profesională a personalului de specialitate juridică asimilat magistraților și a magistraților (cei care vor beneficia de indemnizația pentru creșterea copilului în vârstă de pînă la 2 ani) a cunoscut o diminuare drastică a veniturilor sale, iar prevederile respective nu sunt de natură a „sprijini” familia magistratului, ci, din contră, are un caracter negativ asupra nivelului de trai al acestuia. Indemnizația pentru creșterea copilului în vârstă de pînă la 2 ani nu-și îndeplinește funcția declarată de „înlocuire a venitului salarial”.

Prin efectul legii, OUG nr. 148/2005, s-a crea o situație dezavantajoasă a magistraților și personalului de specialitate juridică asimilat magistraților - beneficiari ai indemnizației- față de alți beneficiari.

Acordarea indemnizația pentru creșterea copilului în vârstă de pînă la 2 ani, în cuantumurile prevăzute, pentru magistrați și personalului de specialitate juridică asimilat magistraților, constituie un tratament discriminator, nejustificat de un scop obiectiv și legitim.

Diferențierea de tratament- dintre magistrați, personalului de specialitate juridică asimilat magistraților și alte categorii socio-profesionale-, în ceea ce privește cuantumul indemnizației pentru creșterea copilului în vârstă de pînă la 2 ani, poate fi și trebuie să fie, justificată obiectiv, de un scop legitim, pornind de la statutul profesional al acestuia, iar metodele de atingere a scopului trebuie să fie adecvate și necesare.

Stabilirea modalității diferențiate a cuantumului indemnizației pentru creșterea copilului în vârstă de pînă la 2 ani, reprezintă expresia necesității măsurii respective.

Statul încalcă principiul tratamentului egal atunci când pe parcursul elaborării legilor sau a aplicării acestora distinge între persoane care sunt în situații analoge, respectiv atunci când în procesul de elaborare a legilor sau a aplicării acestora nu ia în considerare diferențele efective între acestea.

În vederea remedierii situației analizate și constatate, Colegiul Director va recomanda Ministerului Muncii, Familiei și Egalității de Șanse să depună diligențele necesare în vederea promovării unui proiect de act normativ prin care să se statueze diferența de tratament, pornind și de la componenta laturii contributive a beneficiarilor de indemnizație.

Având în vedere considerentele reținute de Colegiul Director, în temeiul art. 20 din OG nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi, ale membrilor prezenți

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Prevederile art 1 alin. 1 și art. 2 cuprinse în OUG nr. 148/2005 privind susținerea familiei în vederea creșterii copilului, aprobată prin Legea nr. 7/2007, sub aspectul modalității de tratament a magistraților și personalului de specialitate juridică asimilat magistraților, sunt discriminatorii, nefiind justificate de un scop obiectiv și legitim, potrivit:
 - 1.1 art. 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului,
 - 1.2 art. 16 alin. (1) din Constituția României,
 - 1.3 art. 6 din Carta europeană privind statutul judecătorilor,
 - 1.4 art. 1 alin. (2) lit. i), art. 2 alin. (3), art. 6 alin. (1) lit. c) din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată;
2. Recomandă Ministerului Muncii, Familiei și Egalității de Șanse să promoveze un proiect de act normativ care să reglementeze, diferit, cuantumul indemnizației pentru creșterea copilului în vârstă de pînă la 2 ani și în funcție de latura contributivă a beneficiarilor de indemnizație.
3. Prezenta hotărâre se va comunica în termen legal părților.

IV. Modalitatea de plată a amenzii - Nu este cazul

V. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal potrivit prevederilor O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare și prevederilor **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

COMȘA CORINA NICOLETA- Membru

GERGELY DEZIDERIU – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

NIȚĂ DRAGOȘ TIBERIU- Membru

PANFILE ANAMARIA – Membru

TRUINEA ROXANA PAULA – Membru

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal potrivit prevederilor **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare** și prevederilor **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

